

УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ МВС УКРАЇНИ: НАШЕ МАЙБУТНЄ

Університет внутрішніх справ справедливо відносять сьогодні до провідних вищих закладів освіти не лише системи МВС, а й вищої школи України в цілому. З нагоди п'ятиріччя цього єдиного багатoproфiльного навчального закладу, котрий готує працівників органів внутрішніх справ за 8 спеціальностями, багатьма спеціалізаціями, провадить активні й плідні наукові дослідження, доводиться чути й читати чимало приємних слів, високих оцінок нашої праці. Ми сприймаємо це як визнання тієї копiткої, щоденної, часто непомiтної праці, тих зусиль, котрі доклав увесь колектив, в тій ч: iншій мiрi кожен його член, аби досягти того, щоб становлення Університету внутрішніх справ відбулося саме так: швидко, успішно, з мінімумом помилок і невiрних кроків.

Ювілей – це час підсумків, і ми справді маємо право віддати належне нашій праці та її наслідкам, втіленим у досягнення, відомим сьогодні не лише в нашій державі, а й за її межами.

Разом з тим, неперехідною є істина про те, що легше досягти провідних позицій (не важливо, в якій галузі, - науці, політиці, підприємстві, культурі, спорті), аніж утримати їх. Цей постулат виглядає прописним, однак ми бачимо, як навколо нас він раз-у-раз спрацьовує: самозаспокоєння, прагнення лише втішатися досягнутими успіхами неодмінно й швидко завершуються плачевно. Життя карає за це, відкидаючи на манівці прогресу.

Думається, що саме постійне прагнення бачити перспективу, бути готовими до тих процесів і умов, котрі виникнуть завтра, дозволили колективу Університету внутрішніх справ досягти iстотних результатів у розв'язанні покладених на нього завдань. Діалектика життя вимагає: якщо хочеш крокувати в ногу з часом, мусиш постійно випереджати його. Саме тому, як науковець, я вважаю, що прогностичний аналіз повинен постійно перебувати в центрі уваги будь-якого наукового дослідження, а як фахівець з теорії управління, хотів би висловити власне бачення перспектив майбутнього розвитку Університету внутрішніх справ у контексті подальшої еволюції системи освіти МВС України.

Вже сьогодні університет є ефективно керованою складною багаторівневою системою, котра успішно функціонує. Її подальший розвиток відбуватиметься в напрямі удосконалення багатoproфiльної багатоступеневої вищої освіти. Наше головне завдання – підготовка висококваліфікованих працівників органів внутрішніх справ, здатних до професійного зростання, творчого самовдосконалення, уміння розв'язувати нові завдання правоохоронної діяльності в умовах ХХІ століття. З наших стін повинні виходити фахівці завтрашнього дня, в особистості яких повинні гармонійно поєд-

нуватись як високі професійні знання, навички та вміння, так і належний рівень духовності, патріотизму, відданості справі, глибоке усвідомлення головного завдання правоохоронця в демократичній правовій соціальній державі – слугувати людям, створювати для суспільства всі необхідні умови стабільного й успішного розвитку.

Ми готуємо працівників нової генерації, здатних у своїй повсякденній оперативно-службовій діяльності створювати позитивний імідж органів внутрішніх справ, високо підносити їх авторитет у суспільстві. У своїй навчальній, науковій, виховній роботі Університет внутрішніх справ повинен постійно тримати в полі зору головну мету цієї діяльності – успішно й цілеспрямовано продовжувати забезпечення процесів трансформування органів внутрішніх справ з карально-репресивної системи у правову службу допомоги населенню, в дійсних, кваліфікованих, відданих справі захисників прав і свобод кожного громадянина.

Тенденції боротьби зі злочинністю, напрями забезпечення охорони громадського порядку вимагають посилення і вдосконалення підготовки слідчих та оперативних працівників карного розшуку, підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю, по боротьбі з економічною злочинністю, адміністративної служби міліції, а також фахівців, службова діяльність котрих покликана забезпечувати успішне функціонування вказаних структур: штабів, кадрових апаратів, підрозділів соціально-психологічної роботи, інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ тощо. Назріла необхідність готувати фахівців у сфері паблік рілейшн ОВС, кримінології, конфліктології.

Університет внутрішніх справ має добрі традиції щодо використання найсучасніших інноваційних технологій навчання, і тут слід обов'язково не зупинятись на досягнутому. Наші здобутки на царині інформатизації та комп'ютеризації навчального процесу створюють добрий підмурок для подальшого удосконалення. Разом з тим, поруч з впровадженням прогресивних освітянських технологій, зокрема, дистанційного навчання з допомогою телекомунікаційних та комп'ютерних мереж, на моє переконання, ніколи не втратить свого значення особистий контакт курсанта (слухача) з досвідченим професором, доцентом, викладачем. Відтак, питання підвищення науково-педагогічної кваліфікації професорсько-викладацького складу не лише не втратить актуальність, а й набуде особливого значення. Згадаємо досвід елітних вузів радянської доби, коли в МДУ ім. М.В. Ломоносова чи в МВТУ ім. М.Е. Баумана доцентські посади в багатьох випадках обіймали доктори наук. Думається, що і ми мусимо прагнути, щоб не лише професорські, а й значна частина доцентських вакансій в Університеті внутрішніх справ заміщувались докторами наук, перш за все юридичних, а посади доцентів і старших викладачів обіймали винятково кандидати наук.

У світлі вищенаведеного вбачається за необхідне приділити особливу увагу проблемам формування висококваліфікованого корпусу науковців для забезпечення роботи провідних кафедр університету: кримінального права, кримінального процесу, оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ, криміналістики та інших. Керівництво університету і надалі буде створювати всі необхідні умови для роботи працівників над дисертаціями.

Завдання подальшого розвитку інтегрованого навчання, поглиблення теоретичних знань, поєднання конкретної спеціалізації з високим рівнем загальнополіцейської підготовки необхідно вирішувати винятково в контексті потреб практики, вміння правильно й оперативно розв'язувати реальні завдання забезпечення громадського порядку, охорони прав і свобод громадян, боротьби зі злочинністю.

Під цим кутом зору ми розглядаємо і перспективи вдосконалення структури університету, котра, ускладнюючись, мусить залишатись ефективною, доцільною і керованою. Розвиток правової науки та тенденції правоохоронної діяльності вказують на необхідність утворення і належного забезпечення науково-педагогічними кадрами таких кафедр: фінансового права, досудового слідства (адже поруч зі знанням кримінального процесу в цілому майбутній слідчий повинен особливо досконало володіти саме цими питаннями), кримінології. Ускладнення завдань оперативно-розшукової діяльності в сучасних умовах, роль і значення її здійснення винятково на правовому ґрунті приводить до думки і про утворення кафедри оперативно-розшукового права, котра не лише давала б курсантам та слухачам необхідні знання, а й активно працювала над актуальними питаннями вдосконалення правового регулювання оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ.

Вельми перспективним залишається розвиток позабюджетної освітнянської діяльності Університету внутрішніх справ. Тут очевидним є діалектичний зв'язок – чим вищим буде рівень фахової підготовки майбутніх працівників органів внутрішніх справ, чим значнішим буде потенціал професорсько-викладацького складу, тим буде більш успішною діяльність на ринку освітянських послуг, що вже сформувався в Україні.

Якість організації навчального процесу у вищій школі та ступінь розвитку наукових досліджень в її рамках нерозривно пов'язані між собою.

У науки в Університеті внутрішніх справ великі перспективи. Ґрунтовні й багатопланові дослідження, котрі здійснювались і здійснюються на кафедрах, у відділах і лабораторіях створили вже сьогодні міцний фундамент для подальшого плідного наукового пошуку. Нині науковці університету впевнено посідають провідні позиції в різних галузях не лише відомчої науки, їх дослідження добре знані в Україні та за кордоном. Разом з тим, особливо значущим для подальшого успішного розвитку університетської

науки є постійне звернення до питань наукового забезпечення практичних потреб органів внутрішніх справ. По-справжньому цікавих, глибоких і складних наукових проблем тут вистачає. Назву декілька провідних напрямів, котрі, безумовно, мають бути в центрі уваги наукового пошуку в Університеті внутрішніх справ на найближчу перспективу:

- наукове забезпечення боротьби з організованою злочинністю, зокрема, її міждержавними формами;

- аналіз питань та розробка наукових рекомендацій щодо припинення зловживань в сфері економіки, грошового обігу, відмивання «брудних» грошей;

- наукове забезпечення боротьби з наркобізнесом, незаконним розповсюдженням наркотичних речовин;

- наукове обґрунтування заходів щодо запобігання тероризму, в тому числі припинення незаконного обігу зброї та вибухових речовин;

- наукове забезпечення питань боротьби з незаконною міграцією населення, попередження й припинення такого ганебного і, на жаль, досить розповсюдженого виду злочинів, як торгівля жінками й дітьми;

- ґрунтовною й багатопланою є й наукова проблематика вивчення причин і подолання насильства в суспільстві в цілому і сім'ї зокрема.

Цей перелік можна продовжувати і продовжувати. Варто наголосити, що наведені наукові проблеми виведені не з якогось голого теоретизування, а підказані суворими реаліями життя, нагальними суспільними потребами.

Серед наукових досліджень різного спрямування, викликаних практичними потребами органів внутрішніх справ, виконуваних на їх запити та за їх замовленнями, покликаних удосконалити правоохоронну систему України в цілому, хотілось би виділити один напрям, за яким доводиться особливо багато працювати особисто. Це – питання вдосконалення як законодавства України, так і нормативно-правової бази діяльності органів внутрішніх справ. Саме тут повинні в повному обсязі виявитись потенціал та фундаментальні знання наших вчених-правознавців, їх юридична культура і юридична техніка. Провідні позиції вчених Університету внутрішніх справ у правотворчому процесі в Україні необхідно закріпити й посилити. Наприклад, завданнями найближчої перспективи вбачається напружена творча робота над проектами нових Цивільного, Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України, Кодексу про адміністративні правопорушення, низки законів, прийняття яких обумовлено гострою соціальною потребою: «Про статус слідчого», «Про охоронну діяльність», «Про зброю» та інших.

З проблемами вдосконалення наукового пошуку в Університеті внутрішніх справ тісно пов'язане питання створення сучасного потужного видавництва – адже наукова продукція лише тоді має цінність, коли вона своєчасно і в якісному оформленні доходить до споживача.

Успіх майбутньої діяльності Університету внутрішніх справ, як і кожного ВЗО системи МВС України, буде багато в чому залежати від стану виховної та кадрової роботи.

Університет внутрішніх справ приділяє і буде приділяти дуже велику увагу саме питанням роботи з персоналом в органах внутрішніх справ як на рівні наукових розробок (відомо, що у нас створена і успішно працює спеціальна наукова лабораторія), так і в плані їх практичного впровадження. Повністю викоренити апатію, формалізм, байдужість в роботі з людьми – це життєво необхідне завдання. Без цього ми ніколи не виховаємо правоохоронця, котрий буде мати те моральне обличчя, той патріотизм, ту духовність, які єдині й можуть не лише забезпечити контакт з будь-яким громадянином, а й створити в очах останнього імідж справжнього захисника, вартвого громадського порядку.

Серед усього розмаїття аспектів проблеми роботи з персоналом у вищих закладах освіти МВС хотілося б зупинитися на одному. Це гостра потреба у перепідготовці та підвищенні кваліфікації самих викладачів, працівників вищих закладів освіти, котрі нерідко не мають досвіду практичної роботи в ОВС і не досить чітко уявляють собі специфіку міліцейської роботи – а відтак і особливості відомчої освіти та науки. Перспективними тут вбачаються два шляхи:

- реалізація програми стажування професорсько-викладацького та адміністративно-допоміжного персоналу університету (та й ВЗО системи МВС в цілому) в практичних органах внутрішніх справ;

- відкриття та забезпечення успішної діяльності відділення перепідготовки та підвищення кваліфікації викладачів, інших категорій персоналу відомчих вищих закладів освіти в Інституті перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників ОВС.

Навчальний процес, наукові дослідження, виховна робота вимагають подальшого розвитку матеріальної бази університету. Наші здобутки в цій справі досить відомі, та роботи попереду ще багато. Найближчим часом буде споруджено, реконструйовано та здано в експлуатацію 8 нових службових корпусів загальною площею понад 40 тис. м².

Поряд зі створенням нових об'єктів та вдосконаленням існуючої матеріальної бази для навчального процесу та наукових досліджень буде найближчим часом розроблена програма «Житло». Її метою є покращення житлових умов курсантів, слухачів, працівників Університету внутрішніх справ – адже дбаючи про людей, даючи їм змогу нормально жити і відчувати турботу про себе, можна досягти відповідної віддачі з їхнього боку. Незважаючи на соціально-економічну скруту нинішнього перехідного часу, керівництво університету знаходить можливості й реально виказати свою турботу про повноцінний відпочинок членів багатотисячного колективу. Зокрема, в недалекому майбутньому буде належним чином облаштована

база відпочинку «Янтарна», реконструйовані під базу відпочинку службові приміщення в Євпаторії.

Показавши різні напрями перспективної діяльності університету, варто зауважити, що він не є замкненою в собі системою, а активно підтримує і розвиває плідні й взаємозбагачуючі контакти з освітянськими, науковими, іншими установами й організаціями не лише системи МВС, а й України в цілому. Ми бачимо перспективи нашого співробітництва і будемо їх реалізовувати.

Безумовно, будуть розширюватись міжнародні зв'язки Університету внутрішніх справ. Подальшого розвитку зазнають чинні угоди про співробітництво як на навчально-методичній, так і на науковій царині, будуть укладені нові. Особливе значення необхідно надавати програмам, котрі відповідають стратегічному завданню України – інтеграції до Європейського Союзу.

Університет внутрішніх справ зустрічає своє п'ятиріччя. Ми відзначаємо його не тільки й не стільки урочистостями, скільки подоланням наших недоліків, наполегливою повсякденною роботою, зверненою в майбутнє. Потрібно вдосконалювати навчальний процес, його методичне забезпечення, поглиблювати наукові дослідження, покращувати виховну і кадрову роботу. Ми покликані забезпечити органи внутрішніх справ ХХІ століття високопрофесійними працівниками, здатними самостійно, перспективно, творчо мислити, успішно розв'язувати завдання охорони громадського порядку. Наші наукові дослідження повинні озброїти їх новими теоретичними здобутками і, головне, методиками правоохоронної діяльності. Від кожного на своєму місці, від ректора до ліцеїста вимагається достойно робити свою справу, виконувати обов'язки, бути ініціативним, наполегливим, дисциплінованим, ініціативним. Іншого виходу у нас немає, інші шляхи – не для нас.